

INTEGRITETA V ŠOLSTVU

Integrity in Education

Pričujoča številka se vam utegne zdeti nenavadna vsaj iz dveh razlogov.

Prvi je ta, da smo tokrat dali »glas« inšpektorjem in prisluhnili, kako je videti vzgojno-izobraževalno polje »z njihove strani«. In moram priznati, da sem bila iskreno presenečena, kako prepričljivo in prvoosebno so opisali, da pravzaprav niso »na drugi strani«, ampak še kako na strani nas vseh, na strani zakonitosti, pravičnosti in integritete ter visoke strokovnosti oz. profesionalizma, kot to poimenuje gostujoči urednik dr. Simon Slokan, glavni inšpektor na Inšpektoratu RS za šolstvo in šport. Tudi z njihove strani je začutiti skrb in zavzetost za otroke in njihovo dobro, pa tudi za dobro učiteljev in učni proces v najširšem pomenu besede. S strani ravnateljev

pa preberemo, česa bi si morda od inšpektorjev želeli še v večji meri. Zato je »glas« inšpektorjev zagotovo zanimiv tako za ravnatelje kot tudi za učitelje.

Drugi razlog pa je ta, da smo v številki, posvečeni integriteti in pravičnosti, precej prostora namenili tudi odnosom, empatiji in solidarnosti. A to se zdi nenavadno le na prvi pogled. V temelju pravičnosti in integritete je etična drža in so odnosi. Ravnateljev, učiteljev oz. vzgojiteljev ter drugih pedagoških delavcev in seveda – učencev! Zato je toliko bolj zanimiv praktični prikaz, kako je v šoli možno vzgajati za pravičnost in etične vrednote. Ta del prispevkov je odmev našega spletnega usposabljanja na isto temo, ki ga koordinira mag. Renata Zupanc Grom, vodja Oddelka za osnovno šolo na Zavodu RS za šolstvo,

druga gostujoča urednica te številke. Zato v nadaljevanju prepuščamo besedo njima.

Ker je trenutno eden glavnih izzivov primeren sprejem otrok beguncev v šole, **smo številko »posejali« z mislimi dr. Anice Mikuš Kos** iz njenega članka v tematski številki naše revije 2/2016, s katerimi sporoča, kako veliko moč imajo šole in učitelji pri lajšanju svojih stisk in vključevanju v normalno življenje. V rubriko Aktualno pa smo umestili nekaj poudarkov iz priporočil za sprejem otrok in mladostnikov iz Ukrajine, ki smo jih na Zavodu RS za šolstvo pripravili za šole.

*Dr. Zora Rutar Ilc,
odgovorna urednica*

V tokratni številki revije Vzgoja in izobraževanje smo se odločili, da pripravimo skupek preglednih člankov, s katerimi želimo osvetliti več področij:

- delovanje Inšpektorata RS za šolstvo in šport tako na sistemskem kot vsebinskem področju;
- zavedanje pomena delovanja sistema vzgoje in izobraževanja v najširšem družbenem kontekstu, temelječem na razvoju, kakovosti, odgovornosti, transparentnosti in spoštovanju;
- razvoj vključujoče in povezujoče družbe, kjer je šolski sistem temeljni podsistem.

Ob tem pa je treba poudariti, da gre dejansko za nadaljevanje skupnega

sodelovanja in izvajanja aktivnosti med Zavodom RS za šolstvo in Inšpektoratom RS za šolstvo in šport, ki traja že od leta 2019 ter se kaže v različnih oblikah sodelovanja – skupna predavanja, izobraževanja, izdaja publikacij, strokovna izmenjava mnenj itd. Osnova vsega tega pa izhaja iz temeljev družbene odgovornosti z zavedanjem, da lahko samo vsi skupaj prispevamo k izboljšanju in razvoju šolskega sistema, ter zavedanja odgovornosti, ki jih obe instituciji nosita v okviru svojega dela.

Na Inšpektoratu RS za šolstvo in šport smo si v okviru vizije našega prihodnjega dela za enega izmed ciljev zadali, da bomo *postal* strokovno podporni steber vzgojno-izobraževalnega in športnega sistema. Zavedanje, da je za dosego

omenjenega cilja treba »prehoditi še nekaj poti«, nas vsakodnevno žene, da svoj sistem nenehno spreminjamo, dograjujemo, posodabljammo itd. ter si, poleg rednega dela, zadajamo še dodatne aktivnosti – vse to zato, da nam bo »jutri« vsem skupaj lažje ter da bo sistem vzgoje in izobraževanja v okviru kakovosti na vseh področjih odličen.

Vsak ima svojo vlogo in odgovornost v posameznem sistemu. Naredimo vsak svojo domačo nalogo, kritično ovrednotimo svoje delo ter uresničimo zastavljene cilje. Prepričan sem, da nam skupaj lahko uspe ustvariti boljši jutri za vse nas.

*Dr. Simon Slokan,
glavni inšpektor*

V prispevkih govorimo o integriteti v vzgoji in izobraževanju v luči družbene odgovornosti ter se pri tem oziramo na pomembne etične dileme, s katerimi se srečujejo zaposleni v vrtcih in šolah.

Izhajajoč iz ugotovitev najnovejših raziskav, ki dokazujejo vlogo in pomen državlanske vzgoje pri opolnomočenju in spodbujanju mladih k aktivnemu in odgovornemu delovanju v smeri krepitve demokratične in pravičnejše družbe, razmišljamo o povezovanju demokracije in pravne države ter pouda-

rimo pomen vzgoje in izobraževanja o družbenih normah, vrednotah in etiki.

Osvetlili smo tudi vlogo ravnatelja in njegove aktivnosti, ki prispevajo k oza-veščanju in razvoju integritete na šoli. V reviji so predstavljeni tudi nekateri konkretni primeri in izzivi, s katerimi se srečujejo zaposleni na šolah. V prispevkih navajamo tudi pasti vsakodnevnih situacij, kjer je prisotno tveganje ugleda, ki je v največji meri povezano z integriteto posameznikov ter z delovanjem vzgojno-izobraževalnih organizacij, njihovega vodstva in kolektiva. V reviji

predstavljamo namen in cilje ter prve izkušnje pilotnega projekta *Krepitev integritete učencev v osnovni šoli*, ki ga skupaj s Komisijo RS za preprečevanje korupcije in petimi razvojnimi šolami izvajamo na Zavodu RS za šolstvo, kot tudi primer vključevanja integritete v pouk.

Ključno je, da se vsi zaposleni v vzgoji in izobraževanju zavedamo svoje vloge, svojega vpliva, priložnosti in ne na zadnje odgovornosti, da ravnamo modro in v skladu s profesionalno etiko in integriteto.

Mag. Renata Zupanc Grom